

Do druku nr 1531

Prezesa
Narodowego Banku Polskiego

SEKRETARIAT Z-OY SZEFA KS

L.dz. DS: 175 628 21

Data wpływu: 21.09.2021

Warszawa, 21 września 2021 r.

DP-IV-MJ-024-433/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.287.7.2021

Data wpływu: 21.09.2021

Pani

Agnieszka Kaczmarska

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowna Pani,

W nawiązaniu do pisma z dnia 9 września 2021 r. (znak: SPS-WP.020.287.3.2021) dotyczącego rządowego projektu ustawy o wsparciu jednostek samorządu terytorialnego w związku z Programem Polski Ład (druk nr 1531), przedstawiam następujące stanowisko Narodowego Banku Polskiego.

Przedłożony projekt obejmuje szereg pożądaných zmian, które powinny ułatwić jednostkom samorządu terytorialnego planowanie i zarządzanie swoimi finansami. Szczególnie cennym rozwiązaniem jest mechanizm długookresowego stabilizowania dochodów JST z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego PIT i CIT. Rozwiązanie to jest jednak obarczone istotną wadą w zakresie proponowanego sposobu obliczenia wyjściowego poziomu referencyjnej kwoty dochodu JST z tytułu udziału we wspomnianych podatkach. W projekcie przyjęto, że kwota ta będzie odpowiadała prognozie dochodów JST z tytułu udziału w PIT i CIT pochodzącej z wieloletnich prognoz finansowych JST na 2022 r. opracowanych w kwietniu/maju 2021 r. Nie wydaje się uzasadnione, aby Ministerstwo Finansów, które dysponuje własnym aparatem analitycznym, przygotowywało projekt zmian legislacyjnych w oparciu o prognozy jednostek samorządu terytorialnego, spośród których zdecydowana większość nie dysponuje rozbudowanymi narzędziami do prognozowania.

Przed wszystkim jednak, doświadczenie pokazuje, że wspomniane prognozy były w przeszłości systematycznie obciążone błędem i z tego powodu nie powinny stanowić podstawy przyjmowanych rozwiązań legislacyjnych. Jak pokazuje tablica poniżej, w latach 2015-2019 realizacja dochodów JST z tytułu udziału w PIT i CIT była przeciętnie aż o 11,6% wyższa, niż kwoty prognozowane w wieloletnich prognozach finansowych samorządów z maja poprzedniego roku.

Tablica 1. Prognoza a realizacja dochodów JST z tytułu udziału w PIT i CIT

	Prognoza z wieloletnich prognoz finansowych JST z maja poprzedniego roku	Realizacja	Błąd prognozy
	mln zł		w %
2015	41 806	45 176	8,1
2016	45 116	48 549	7,6
2017	48 078	53 267	10,8
2018	52 250	60 606	16,0
2019	58 099	67 042	15,4
Średnia			11,6

Źródło: Zestawienie wieloletnich prognoz finansowych publikowane przez Ministerstwo Finansów.

W związku z powyższym, po to aby mechanizm stabilizacji finansów samorządów był oparty na realistycznej – a nie zaniżonej – podstawie, uzasadnione jest przyjęcie jako punktu wyjścia bardziej wiarygodnej prognozy dochodów JST z udziałów w PIT i CIT. W ocenie NBP, takim rozwiązaniem byłoby przyjęcie jako podstawy przewidywanego wykonania dochodów z tych źródeł w 2021 r. oszacowanego przez Ministerstwo Finansów i zawartego w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022, odpowiednio skorygowanego o procentowy udział samorządów w tych podatkach. Tak uzyskana kwota stanowiłaby hipotetyczną kwotę referencyjną za rok 2021, która następnie, zgodnie z mechanizmem zapisanym w projekcie ustawy, powinna zostać zindeksowana o wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach bieżących, w celu uzyskania kwoty referencyjnej dla roku 2022.

Z poważaniem,

wz. Prezes
Narodowego Banku Polskiego

Marta Kisielewicz